

Становище
по обявения конкурс за академична длъжност
„доцент” по Наказателно право
с кандидат д-р Красимир Николов Манов
от доц. д-р Даниела Дончева -
член на научното жури

По обявения в ДВ, бр. 103 от 10.12.2021 г. от Софийски университет „Св. Кл. Охридски“ за заемане на академичната длъжност „доцент” по Наказателно право, област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки”, професионално направление 3.6. (Право), се явява един кандидат гл. ас. д-р Красимир Николов Манов.

Гл. ас. д-р Красимир Николов Манов е завършил „Право” в Юрисическия факултет на Софийски университет „Св. Кл. Охридски“. От 2002 година работи като асистент в ЮФ на СУ, Катедра „Наказателноправни науки“, а от 2009 г. е главен асистент.

От 2005 г. Красимир Николов Манов е член на Софийската адвокатска колегия, а от 2017 г. е вписан като медиатор в Единния регистър на медиаторите към Министерство на правосъдието на Република България.

През 2014 г. кандидатът успешно е защитил докторска дисертация на тема: „Наказателноправна защита на културното наследство в Република България“ и му е присъдена образователна и научна степен „доктор“.

За настоящия конкурс е представен е списък с пет публикации и монография с наименование „Престъпно психично въздействие“. Обемът на монографията е 256 страници.

Кандидатът притежава дългогодишен преподавателни опит и добри организационни и комуникативни умения. Има задълбочена научна подготовка и отлични професионални качества за упражняване на преподавателска дейност.

Гл. ас. д-р Красимир Николов Манов отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и основателно е допуснат до участие в конкурса. Той работи много съвестно и задълбочено по различни теми от наказателноправната проблематика.

Монографията се състои от въведение, три глави и заключение, списък с използвана литература.

Глава Първа разглежда психичното въздействие и някои понятия на наказателното право. Структурно в тази глава са обособени седем раздела, анализиращи различни аспекти на материята – психично въздействие и механизъм на засягане на обекта на престъплението; психично въздействие и предмет на престъплението; психично въздействие и изпълнително

деяние; психично въздействие и престъпен резултат; формални и резултатни състави на престъпления, свързани с психично въздействие; психично въздействие и обект на престъплението; психично въздействие и възстановително правосъдие.

Глава Втора е посветена на психичното въздействие при някои институти на общата част на наказателното право. В нея авторът е оформил пет раздела, в които е разгледал особеностите на формиране на вината при престъпления, свързани с психично въздействие, понятието за вменяемост и употребата му в състави на престъпления, свързани с психично въздействие в особената част на НК, съучастието, посредственото извършителство, психичното въздействие и основанията, изключващи основните свойства на престъпното деяние; психичното въздействие при действие на служител под прикритие; психичното въздействие при изпълнение на неправомерна служебна заповед и психичното въздействие при принуда на жертва на престъпление.

В **Глава Трета** са анализирани престъпленията, свързани с психично въздействие – те са систематизирани в четири групи – престъпленията, свързани с психично въздействие; втората - престъпно психично въздействие, мотивиращо към извършване на последващо престъпление или друго противозаконно деяние; третата – престъпно психично въздействие, мотивиращо към извършване на друго поведение; четвърта – престъпно предизвикване на определени психични или физиологични състояния или преживявания.

Хабилитационният труд е много интересен и значим, защото дава различен ракурс на изследването на престъпленията, а именно разкриването на същността на едно престъпно деяние, а след това на признаците на състава му. Правилно самият автор в заключението си отбелязва, че изследването му „представлява опит за прилагането на нов подход при изясняването на престъпленията“. Рисковете пред подобно начинание са сериозни. Много точно авторът ги е отчел и с премерена доза смелост, голяма отговорност и задълбоченост, е успял да развие всяка една от тезите си и да ги защити.

Изложението е много добре структурирано и последователно, като следва да отбележа, че авторът изцяло се е съсредоточил върху развиване на тезите си и обосноваването им, без да се изкушава да анализира или да дава мнение по теми, които са безспорни и са странични за съдържанието.

Монографията е много интересна и има много приносни моменти, но според мен могат да бъдат отличени няколко основни: Тя е първото в българската наказателноправна теория цялостно монографично изследване по проблема за психичното въздействие, осъществявано при извършване на престъпна дейност. Трудът представя различен аспект при изследване на институтите на наказателното право и на отделните видове престъпления, позволяващ разкриването на същността им на общественоопасни прояви от

гледна точка на взаимодействието между престъпния деец, от една страна, и от друга – жертвата на престъплението и други лица. Авторът е диференцирал видовете психично въздействие – директно и индиректно (косвено) с оглед на това, дали въздействието върху психиката на възприемащия се осъществява пряко чрез самото деяние или косвено – чрез възприемане на определен резултат от деянието. Направена е класификация на престъпленията, свързани с психично въздействие с оглед целения или предизвикания резултат от това въздействие. На основа този критерий са разгледани две основни групи престъпления: 1. Мотивиращи престъпления, при които обектът на психично въздействие бива мотивиран към осъществяване на определено поведение и 2. Престъпления, предизвикващи определени психични състояния или преживявания у възприемащия.

За пръв път са обособени като група с общи характеристики различни престъпления, свързани с въздействие върху дадено лице, което поражда различни психични процеси, без да е необходимо лицето да се мотивира към определено поведение. Същността на тези престъпления е разкрита от гледна точка на психичните процеси, които те предизвикват у пострадалия или друго лице. Поставен е специфичен проблем относно възможността да се извършват престъпления, при които чрез психическо въздействие върху пострадалия да се предизвика резултат с физически проявления. Основно фокусът е насочен към престъпленията против здравето и живота.

Силно положително впечатление ми направи анализът на автора относно психичното въздействие, което престъплението оказва не само върху пострадалия по смисъла на НПК, а върху по-широк кръг лица, но не мога да споделя някои от направените изводи, тъй като ми се струват крайни и недостатъчно обосновани, като например даване на възможност на всички засегнати от престъплението лица да бъдат включени в процеса на решаване на въпросите за отговорността на извършителя.

Трудът се отличава с модерен подход при анализа на проблемите, използват се различни методи на изследване, използван е точен терминологичен език, но има някои места, където изказът е тежък и труден, което повлиява на смисъла.

Дейността на гл. ас. д-р Красимир Николов Манов в науката и преподаването по наказателно право се отличава с висок професионализъм, отговорност и добросъвестност.

Професионалната и научна биография на гл. ас. д-р Красимир Николов Манов, преподавателският му опит и лични качества изцяло отговарят на изискванията на Закона за заемане на длъжността „доцент”.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на значимостта им и научните приноси, считам, че гл. ас. д-р Красимир Николов Манов отговаря на изискванията за избор на академичната длъжност „доцент” по област на више образование 3.

„Социални, стопански и правни науки”, професионално направление 3.6 „Право”, научна специалност „Наказателно право”.

Документите и материалите, представени от кандидата в конкурса отговарят на изискванията. Преподавателската квалификация на кандидата е на отлично равнище. Резултатите, постигнати от гл. ас. д-р Красимир Николов Манов отговарят на научно-изследователската дейност и съответстват на изискванията на Закона.

Давам положителна оценка на преподавателската и научно-изследователска дейност на гл. ас. д-р Красимир Николов Манов.

Препоръчвам на Научното жури да направи предложение до ФС на Юридическия факултет да избере гл. ас. д-р Красимир Николов Манов на академичната длъжност „доцент” в ЮФ на СУ „Св. Кл. Охридски“, област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки”, професионално направление 3.6. „Право“, научна специалност „Наказателно право”.

Март 2022 г. .

.....
/доц. д-р Даниела Дончева/